

4 GAIA

ERREGIMEN IRAGANKORRA ETA IRAUNKORRA

4.1 ARIKETA

Sistema baten transferentzi funtzioa ondokoa izanik:

$$G(s) = \frac{5s}{s^2 + 4s + 13}$$

Sistemaren erantzuna kalkulatu ($y(t)$) sarrera inpultso unitatea denean.

Emaitza:

Inpultso funtzioaren L. T. 1 denez, irteera funtzioa bera da

$$Y(s) = G(s) = \frac{5s}{s^2 + 4s + 13} = \frac{5s}{(s+2)^2 + 3^2} = \frac{5(s+2) - 10}{(s+2)^2 + 3^2} = 5 \frac{(s+2)}{(s+2)^2 + 3^2} - \frac{10}{3} \frac{3}{(s+2)^2 + 3^2}$$

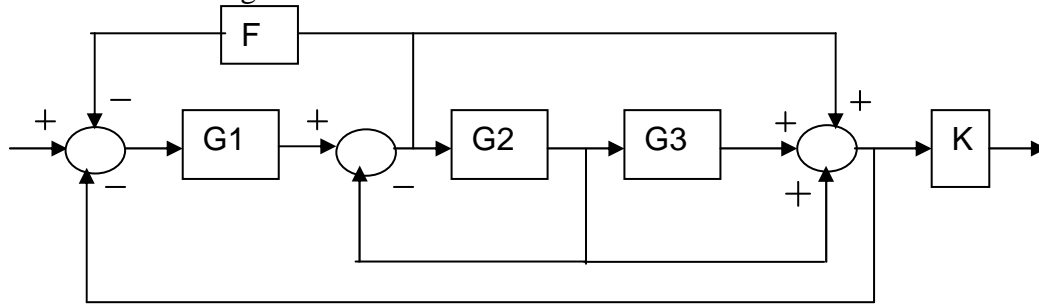
$s_{1,2} = -2 \pm 3j$ $L[e^{-at} \cos \omega t] = \frac{s+a}{(s+a)^2 + \omega^2}$ $L[e^{-at} \sin \omega t] = \frac{\omega}{(s+a)^2 + \omega^2}$
gogoratu: $(s + \alpha)^2 + \omega^2$,
 $s_{1,2} = -\alpha \pm j\omega$

Tauletan begiratu, irteera:

$$y(t) = 5e^{-2t} \cos 3t - \frac{10}{3} e^{-2t} \sin 3t$$

4.2 ARIKETA

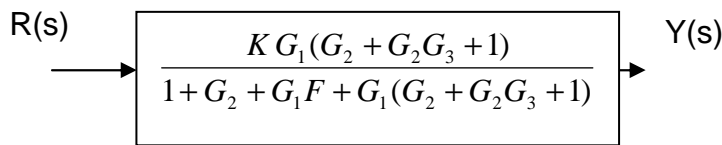
Ondoko bloke-diagrama izanik:

1) Sistemaren Transferentzi funtzioa lortu, pausuz pausu sinplifikatuz bloke bakar bat lortu arte.

Emaitza:

3.1 ariketan lortu genuen bloke-diagramaren sinplifikazioa:

2) $G_1=G_2=G_3=1$ eta sarrera maila unitatea, K eta F_1 kalkulatu ondoko baldintzak betez:

Lazo itxiko T. F. honela geratzen da:

$$\frac{Y(s)}{R(s)} = \frac{K G_1 (G_2 + G_2 G_3 + 1)}{1 + G_2 + G_1 F + G_1 (G_2 + G_2 G_3 + 1)} = \frac{3K}{F_1 + 5}$$

- a) Gaindiketa= % 20
- b) Gailur-denbora= $3 \cdot \pi$ sg
- c) Azken balioa =1

Sistemak %20ko Gaindiketa agertzen duenez, F_1 2. ordenako polinomio bat izan behar da: $F_1=s^2+bs+c$, eta ondorioz b eta c kalkulatu behar dira.

$$\frac{Y(s)}{R(s)} = \frac{3K}{F_1 + 5} = \frac{3K}{s^2 + bs + c + 5} \Leftrightarrow \frac{K'}{s^2 + 2\zeta w_n s + w_n^2}$$

Izendatzaileak berdinduz:

$$2\zeta w_n = b$$

$$w_n^2 = c + 5$$

%20ko Gaiditzeak moteltze koefizientea zehazten du:

$$R = \%20 \Rightarrow 0.2 = e^{-\frac{\pi \zeta}{\sqrt{1-\zeta^2}}} \Rightarrow \ln 0.2 = -\frac{\pi \zeta}{\sqrt{1-\zeta^2}} \Rightarrow \zeta = 0.456$$

Moteltze koefizientea eta $T_1 = 3\pi$ gailur denborak, maiztasun naturala ω_n zehazten dute:

$$t_1 = 3\pi = \frac{\pi}{\omega_n \sqrt{1 - 0.456^2}} \Rightarrow \omega_n = 0.374 \text{ rad/s}$$

Ordezkatuz:

$$2\zeta \omega_n = b \Rightarrow b = 0.34$$

$$\omega_n^2 = c + 5 \Rightarrow c = -4.86$$

beraz

$$F(s) + 5 = s^2 + 2\zeta \omega_n s + \omega_n^2 \Rightarrow F(s) = s^2 + 0.34s - 4.86$$

eta K kalkulatzeko kontutan izan behar dugu azken balioa 1 dela, hau da:

$$y(\infty) = \lim_{t \rightarrow \infty} y(t) = \lim_{s \rightarrow 0} s Y(s) = \lim_{s \rightarrow 0} s \frac{3K}{s(s^2 + bs + c + 5)} = 1$$

$$\text{Beraz } 3K/\omega_n^2 = 1 \rightarrow \mathbf{K = 0.047}$$

4.3 ARIKETA

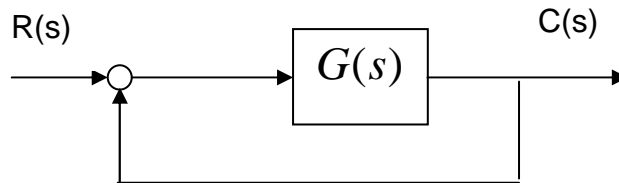
Demagun ondoko lazo itxiko transferentzia-funtzioa daukan kontrol-sistema (berrelikadura negatiboa eta unitarioa):

$$\frac{C(s)}{R(s)} = \frac{Ks + b}{(s^2 + as + b)}$$

- a) Lazo irekiko transferentzi funtzioa kalkulatu
- b) $a=2$ eta $K=1$ suposatuz, kalkulatu egoera egonkorreko errorea $b=1$ eta $b=-1$ direnean, sarrera **maila** unitatea eta **malda** direnean.

Emitza:

a) Sistemaren bloke-diagrama:

Beraz $G(s)$ lazo irekiko T. F.. ondokoa izango da:

$$\frac{G(s)}{1 + G(s)} = \frac{Ks + b}{(s^2 + as + b)} \Rightarrow G(s) = \frac{Ks + b}{s(s + a - K)}$$

b) **b=1**

Sarrera maila unitatea denean:

$$k_p = \lim_{s \rightarrow 0} GH(s) = \lim_{s \rightarrow 0} G(s) = \lim_{s \rightarrow 0} \frac{s + 1}{s(s + 1)} = \infty \Rightarrow ess = \frac{1}{1 + K_p} = \frac{1}{1 + \infty} = 0$$

Sarrera malda unitatea denean:

$$k_v = \lim_{s \rightarrow 0} sGH(s) = \lim_{s \rightarrow 0} s G(s) = \lim_{s \rightarrow 0} s \frac{s + 1}{s(s + 1)} = 1 \Rightarrow ess = \frac{1}{K_v} = 1$$

b= -1 denean ezin da azken balioaren teorema aplikatu $sE(s)$ polinomioaren polo bat positiboa delako (0.41, -2.41), **errorea infinitu** $ess=\infty$